

Kadınlar kılıçları kuşanırsa -I-

Olay çok basit; kadın örgütlenmezse varlık gösteremez. Örgütlenmek için de öz savunma şart. Kadın öz savunmasını geliştirmeye ölümler. Tek başına öz savunma yaparsa müebbet hapse mahkum olur ve yine ölür. Kimin saldırısına nerede ve nasıl maruz kaldığını kanıtlayamazsa demek ki yine ölmüştür. Çocuğuna sahip çıkıp, yaşamını güvenceye alamazsa bu kez de ruhu ölür. Yani her hâlükârda ölür. O yüzden örgütlü bir öz savunma mutlaka ama mutlaka şart. Tabii ki öz savunma taktiksiz, stratejisiz ve en önemlisi de ideolojisiz olmaz. Neden olacağını da size geçmişte yaşanan bir efsaneyle anlatayim.

Bohemya'nın sırrı

Bu efsane Bohem kadınlarının büyük direnişini anlatıyor. Olay eski Çekoslovakya topraklarında geçiyor. Efsanenin 6. ve 10. yüzyıllarda yaşandığı varsayılıyor. Bohemia; Çekçe hem dil, hem kabile hem de bölge anlamına geliyor. Efsaneye göre Bohemya'da kadın ve erkekler özgür, eşit ve barışçıl bir yaşam sürdürüyorlardı. Bu yaşamın kurucusu ve sürdürücüsü Bohemya kabilesinin hükümdarı Dük Krok'aydı. Dük Krok'a'nın üç kızı vardı. Libuse, Kazi ve Teta. Krok hükümdarlığı boyunca her zaman barışçıl oldu. O yüzden halkı onu Bohemya'nın hakimi ilan ederek ödüllendirdi. Krok'un en küçük kızı Libuse (Lebuse diye okunur.) halk için bir peygamberdi. Bilgisi, öngörülü fikirleri, yüreği ve verdiği kararlar ona bu ünvanı kazandırmıştı. Libuse aynı zamanda bugünkü Prag'ın kurucusu ve annesi olarak kabul edilir. Dük Krok ölünce yerine Libuse Bohemya'nın hakimi seçilir ve uzun yıllar Bohemya'nın hem hakimi ve hem de yaratıcısı olarak kalır.

Efsaneye göre bir gün iki erkek çözemedikleri bir sorunu Libuse'ye götürür. Libuse adamlardan birini haklı, diğerini ise haksız bulur. Libuse'nin haksız bulduğu adam karar karşısında öfkelenir ve şöyle der: Neden bir kadın yargıçımız var? (Hakim-Hükümdar manasında söylemiş sürüngen.) Ne ayıp! Her millet bir tek adam tarafından yönetiliyor. Uzun saçlar küçük bir akılla ele gider. (Bizimkilerin "Saç uzun, akı kısa" sözünün başka bir versiyonu. İlginc hepsinin de akı aynı çalışıyor. Hani biraz kurcalayıp, biraz da art niyete bindirsem neler çıkar? Mesela, "kadının saçına dolanan erkeğin akı bir türlü kendini bulamadı" deyip,

üstüne bir de "flaş, flaş acep tüm mesele kıskançlık mı?" desem diyorum. Yani maksat ortalığı karıştırmaksa biz de yaparız. "Hııışt bacılar, saç kısa olanın akli da kısa olur. Fazla güvenip, yüz vermeyin şunlara..." derim yani. Maksat hakaret literatürüne yeni şeyler kazandırmak!?)

Neyse, nerede kalmıştık? Adamlar diyorlardı ve adamlar, Libuse'nin kararını tanımazlar ve onu protesto ederler. (Libuse'nin haklı bulunduğu adamın da neden itirazda bulunduğu ve diğer adamların hangi ara birlik olup Libuse'yi protesto ettiği bilinmiyor. Terbiyesiz, şımarık diyeceğim ama, Libuse böyle dememiş, ben ne yapayım?!? Fakat siz yine de içinizden geçeni söyleyebilirsiniz.

Erkekler acımasızdır

Efsaneye göre Libuse her iki adama şöyle der: Tamam o zaman. Gidin bana bir eş, kendinize de bir dükkün bulun. Fakat şunu da iyi bilin; erkekler acımasızdır, sert ve katı yöneticilerdir. Onlar, benim gibi adil ve anlayışlı olmayacaklardır. Ve bu sizin felaketiniz olacaktır!

Bohemyalılar, Libuse'nin söylediklerini anlamadılar mı anlamadılar mı bugün bile bilinmez ama, o gün alınan karar Bohemyalı kadınların kaderini belirler. Bohemyalıların töresine göre evlenmeye karar veren kadın eşini kendi seçer ve seçilen eş kadının evine taşınır ve ailesiyle birlikte yaşar. (Hani "iç güvey" diyorlar ya, öyle.)

Libuse bir hükümdar, hakim ve halkın gözünde koruyucu annedir. Evleneceği erkeği, her iki adama tarif ederek gidip almalarını söyler. Libuse'nin isteği üzerine eş adayları Premysl (Premiso diye okunur) çalıştığı tarlanın ortasından alınıp, getirilir ve hükümdar yapılır. Libuse hayatta olduğu süre boyunca Bohemyalı kadınlar toplumdaki yerini korur ve anaerik kültür, cinsiyet eşitliğine dayalı yaşam varlığını sürdürür. Fakat onun ölümlüyle kadınların hayatı da değişir. Premysl iktidarı tamamen eline geçirir. Ve Libuse'nin kehanetleri tek tek gerçekleşir. Kadınların hakları kısıtlanır. Ve kadınlar için yeni bir dönem başlar.

Kadınlar haklarının kısıtlanmasına karşı çıkar. Efsaneye göre Libuse'nin hayattayken yardımcısı ya da bir çeşit danışmanı olan Vlasta (Vasta diye okunur), Premysl'in anaerik kültürüne ait değerleri tahrip etmesine, kadınların değerlerine el atmasına öfkelenir ve kadınları örgütlemeye başlar. Vlasta, ilk örgütlediği kadın grubunun başına geçerek, Vysehrad'ta bir kale inşa eder. (Vysehrad diye okunur. Şimdilerde Vltava Nehrinin karşısında Prag'a yakın bir bölge) Kaleye Çekçe kız-kadın anlamına gelen Devin (Geviyin diye okunur) ismi verilir. Kadınlar burada savaşmak için kendilerini eğitmeye başlar. Toplum içerisinde de gözlemciler, izciler biçiminde gizli örgütlenmelere gider. Silah, lojistik vb. birçok ihtiyaç bu gizli örgütlenme ağları tarafından sağlanır. Kadınların bu birliği ülke çapındaki birçok kadına büyük bir umut verir. Gözlemciler adıyla oluşturdukları birlikler bilgi toplar ve bu bilgiler Vlasta'ya ulaştırılır.

Ve Devin kalesinin kapıları açıldı

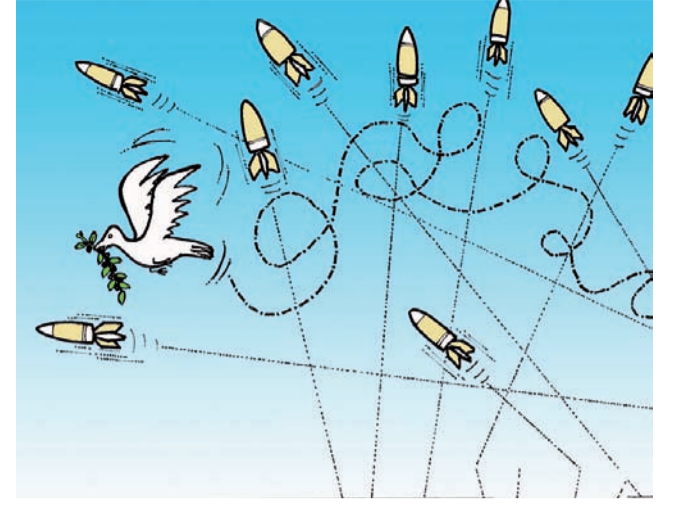
Erkekler, kadınların eğitim ve örgütlenmelerine güler ve onlarla alay ederler. Çünkü onların gözünde kadın güçsüzdür ve savaşamaz. Silah kuşanan kadın mı olurmuş? Hiç!.. Kadınları ciddiye alan tek kişi Premysl'dur. Çeklerin antik efsanesine göre de bir gece Premysl bir rüya görür. Bunun üzerine tüm erkekleri toplar ve anlatır: Gecenin karanlığında; ateşin parıltısında kasklı bir kız gördüm. Kaskın altında uzun saçları uçuyordu. Bir elinde kılıç öbüründe bir kadeh taşıyordu. Yere serilmiş ölü adamların arasında yürüyordu. Sonra bir fincan kan topladı ve bir hayvan gibi içti...

Premysl gördüğü rüyanın dehşetiyle adletsizliğini artırırken, adamları ise alaycı kuşlar gibi Devin kalesinde örgütlenen kadınların etrafında dolanarak dalga geçmeye devam etti. Ve bir gün erkekler kadınların gücünü sınamaya karar verdi. Çünkü erkekler silahlarına, fiziki güçlerine ve kadınların ruhlarına etkileri korkuya güveniyorlardı. Onlara göre kadınlar, karşılarında silahlı erkekleri gördüklerinde kaçacaklardı.

Ve Devin kalesinin kapıları açıldı ...

Kaynakça:

Stare Ceske Povesti / Alois Jirasek
Sagenschatz des Böhmischen Königreichs/
Eduard Petiska

3		6				8
	1	2	9			4
6	9	8		4		
4	6				1	5
	3	5			4	2
			5	8	2	9
	9			3	2	5
5					6	4

4					2			7	
8					3			6	4
		7			5		3		
		4	2						
9	7							8	2
						5	7		
		3			9		6		
5	1				2				8
7				3					5

Hazırlayan: SOZDAR DERSİM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

Sağdan sola:

1- Bir Çift Yürek romanının yazarı / Türkiye'de bir deniz adı, 2- özel tedavi yöntemi / elektrik akımını ayarlayan alet, 3- belli bir ölçüye, belli kurula uymama durumu / sarhoş olma işi, 4- eşi ölmüş veya eşinden boşanmış insan / kırsılık / amerikyum'un simgesi, 5- Avrupa Türkiye İşçiler Federasyonu'nun kısa adı / kalay'ın simgesi / bir yerden bir yere yük veya posta taşıyan şirket, 6- ince ayırım / dilsiz, 7- bir nota / işaret, emare / ırk bilimi, 8- 'Bin Dokuz Yüz Seksen Dört adlı romanıyla tanınan George ön adlı 20. yüzyıl İngiliz edebiyatının önde gelen yazarlarından / süs iğnesi / Kürtçe'de 'sızı', 9- erkekler için kullanılan 'o'nun Kürtçe'deki karşılığı / zaten / İngiliz uzunluk ölçü birimi, 10- çabucak aşmak / Arapça'da ben, 11- ceket altına giyilen kolsuz ve kısa giysi / kıskırtılmış, 12- küresel / radon'un simgesi, 13- çalışma / ergin, 14- hoşlanma, zevk / bir ekin biçme aracı / makara ipliği, 15- bir uzvumuz / erkeklerin kefiyelerinin üzerine bağladığı çember bağ / güreşte bir oyun türü.

Yukarıdan aşağıya

1- Bir kadının bir gün boyunca yaşadıklarını, düşündüklerini anlatan Virginia Woolf'un en ilgi çekici romanlarından biri / evet anlamında kullanılır, 2- dış / Kürtçe'de mesele, problem / bakı, 3- oyuncunun sözü karşındakine bırakırken söyleyeceği son söz / Batı Karade-

niz bölgesinin en yüksek sıradağı, 4- ilkin, önce, 5- bir ağırlık ölçüsü birimi / Mısır'da bir ırmak / ekoloji uzmanı, 6- Ursula K. Le Guin'in ütopye ele aldığı bilimkurgu romanı / arpa suyu, 7- Fallaci soyadlı İtalyan feminist yazar, gazeteci ve siyasi gözlemci / eş, zevce, 8- kısaca kilometre / az şey, bir parça / melamin, 9- galyum'un simgesi / fazladan, ek olarak, 10- hemen hemen, sanki / çeşitli belge ve işlemlere geçerlik kazandırmakla yükümlü kamu görevlisi / bir harfin kalın okunuşu, 11- dogma, inak / deniz bilimcisi, 12- Çek Cumhuriyeti'nin başkenti / hane, konut / üzme, sıkıntı verme, 13- köken bilimi / yarık, çatlak, 14- gömmekten emir / casus / ağır bir yükün kaldırılmasını sağlayan alet, 15- amaç, gaye, hedef / adil yargılama olmadan insanları cezalandırma yöntemi / laf üreten kimse, yeni moda aydın.

161. Sayının Bulmaca Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
1	A	K	O	R	T	Z	A	R	A	F	E	T			M			
2	L	E	Y	L	A	G	Ü	V	E	N			E	L	A			
3	A	D	A		K	E	L	A	M		A	T	L	A	S			
4	M	i	E	S		Z	E	L	Z	E	L	E			L	U		
5	E		R		Ç	i	Y		i	C	A	R			A	M		
6	T	O	S	U	N		H	E	Y	E	C	A	N			i		
7	i	Y	O	T		G	A	R	E		A	N	A			Y		
8	F	A	Y		D	Ü	G	E		K		E	M			E		
9	A	L			Ş		D	Ü	N	D	A	R			Ü	S		
10	R	A			Ö	D	Ü	L		E	K	A	R	T	E			
11	i	M	A	L		M	Ü	M	K	Ü	N				E	E		
12	K	A	F	E	S		M	E	A	L		A	N	Ü	S			
13	A				i	N	E	K		N	R		H		A	L	A	
14					A	Ş		N	A	A	Ş		M	E	R	H	E	M
15					S	E	H	E	R	Y	E	L	i		T	i	R	E